

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

01.03.2003.

Први разред – А категорија

1. Нека је k природан број. Доказати да број $2^{2k-1} + 2^k + 1$ није дељив са 7.

2. У скупу целих бројева решити једначину

$$2m^2 + n^2 = 2mn + 3n.$$

3. Доказати да за свако $n \geq 2$ постоји n различитих природних бројева, таквих да је збир њихових квадрата квадрат природног броја.

4. Нека су t_a и t_b тежишне дужи, које одговарају страницама BC и CA троугла ABC , а P његова површина. Доказати да важи

$$t_a \cdot t_b \geq \frac{3}{2}P.$$

Када важи једнакост?

5. У равни су дате две тачке и права. Конструисати троугао ABC , код кога су те две тачке средишта страница BC и CA , а висина из темена A припада датој правој.

Време за рад 180 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

01.03.2003.

Други разред – А категорија

1. У скупу реалних бројева решити једначину

$$\sqrt{x^2 + x + 1} + 2\sqrt{x + 3} = \sqrt{6x^2 - 2x - 18}.$$

2. На колико начина таблица $m \times n$ може да се попуни бројевима 1 и -1 , тако да производ бројева у свакој врсти буде једнак 1, а производ бројева у свакој колони буде -1 ?
3. Дат је круг полупречника 1. У његовој унутрашњости или на граници, изабрано је 8 тачака. Доказати да међу њима постоје две, чије је растојање мање од 1. Да ли тврђење важи за 7 тачака ?
4. Тачке A, B и C припадају једној правој. Над AB, BC и AC , као пречницима, са исте стране те праве, конструисане су три полукружнице. Центар кружнице k , која додирује сваку од три дате полукружнице, налази се на растојању d од праве AC . Наћи полупречник кружнице k .
5. Троугао састављен од тежишних дужи троугла ABC сличан је троуглу ABC . Наћи коефицијент сличности.

Време за рад 180 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

01.03.2003.

Трећи разред – А категорија

1. Дата је једначина $x^3 - px + q = 0$, $q \neq 0$, која има три реална решења.
а) Доказати да је $p > 0$.
б) Ако је и $q > 0$, доказати да за најмањи по апсолутној вредности корен ове једначине, α , важи $|\alpha| \leq \min\left(\sqrt{\frac{p}{3}}, 3\sqrt{\frac{q}{2}}\right)$.

2. У скупу реалних бројева решити систем једначина

$$\sqrt{1+x_1} + \sqrt{1+x_2} + \dots + \sqrt{1+x_{100}} = 100\sqrt{1+\frac{1}{100}}$$

$$\sqrt{1-x_1} + \sqrt{1-x_2} + \dots + \sqrt{1-x_{100}} = 100\sqrt{1-\frac{1}{100}}.$$

3. Доказати да се у координатној равни не може нацртати конвексни четвороугао, коме је једна дијагонала два пута дужа од друге, угао између дијагонала му је 45° , а координате свих темева су цели бројеви.
4. Дата је тачка P унутар неког неког круга. Кроз тачку P постављамо две међусобно нормалне тетиве. У ком положају је збир дужина тих тетива најмањи, а у ком највећи и колике су те екстремне вредности, ако је полупречник кружнице R , а растојање тачке P од центра те кружнице d ($0 < d < R$)?

5. Нека је $a = \frac{2003}{\sqrt{2003}}$. Шта је веће $a^{a^{\dots a}}$ } 2003 пута или 2003?

Време за рад 180 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

01.03.2003.

Четврти разред – А категорија

1. У скупу комплексних бројева решити систем :

$$x^4 + 6x^2y^2 + y^4 = 5$$

$$x^3y + xy^3 = 1.$$

2. Доказати да за сваки природан број n важи

$$(2n + 1)^n \geq (2n)^n + (2n - 1)^n.$$

3. Нека је $a_1 = a_2 = 1$ и $a_{n+2} = a_{n+1} + a_n$ за свако $n \in \mathbb{N}$. Доказати да су за свако $k, n \in \mathbb{N}$ бројеви $ka_{n+2} + a_n$ и $ka_{n+3} + a_{n+1}$ узајамно прости.
4. Нека је $n \in \mathbb{N}$ и нека је P полином са целобројним коефицијентима, такав да је $0 < |P(i)| < n$ за $i = 1, \dots, n$. Доказати да полином P нема целобројну нулу.
5. Наћи највећу могућу запремину правилне четворостране пирамиде, бочне ивице 1.

Време за рад 180 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

01.03.2003.

Први разред – Б категорија

1. Нека је n природан број. Доказати да је број $8n^3 - 12n^2 + 6n + 63$ сложен.
2. Нека је четвороугао $ABCD$ и тетивни и тангентни. Ако је разлика страница AD и BC једнака разлици страница AB и CD , доказати да је AC пречник круга описаног око четвороугла $ABCD$.
3. Нека су m и n узајамно прости природни бројеви. Познато је да се разломак $\frac{3n - m}{5n + 2m}$ може скратити неким природним бројем. Наћи број којим се овај разломак може скратити.
4. Доказати да функција $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, за коју важи $f(x^2) - (f(x))^2 \geq \frac{1}{4}$ за свако $x \in \mathbb{R}$ није инјективна (тј. постоје $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$, $x_1 \neq x_2$ такви да $f(x_1) = f(x_2)$).
5. У равни су дата два скупа паралелних правих $a_1, a_2, \dots, a_{13}$ и $b_1, b_2, \dots, b_7$. Праве првог скупа секу праве другог скупа. Колико је паралелограма одређено овим правима?

Време за рад 180 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

01.03.2003.

Други разред – Б категорија

1. Доказати да за свако природно n , $n \geq 2$ важи неједнакост :

$$\frac{1}{n} + \frac{1}{n+1} + \dots + \frac{1}{n^2} > 1.$$

2. Одредити све комплексне бројеве z за које важи $|z| = \frac{1}{|z|} = |z-1|$.

3. Нека једначина $(a-1)x^2 - (a+1)x + 2a - 1 = 0$, $a \in \mathbb{R}$, $a \neq 1$ има решења x_1 и x_2 . Одредити вредност параметра b , тако да производ $(x_1 - b)(x_2 - b)$ не зависи од a .

4. У скупу реалних бројева решити једначину

$$\sqrt[3]{2-x} = 1 - \sqrt{x-1}.$$

5. У правоуглом троуглу ABC тачка D је подножје висине из теме на A на хипотенузу BC , E је средиште дужи AD , а F је пресек правих BE и AC . Ако је $BD = 4$, $CD = 9$, наћи дужину дужи BF .

Време за рад 180 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

01.03.2003.

Трећи разред – Б категорија

1. Основице правоуглог трапеца у кога се може уписати круг су a и b . Израчунати површину овог трапеца.
2. У лопту је уписана пирамида, чија је основа правоугаоник дијагонале d . Бочне ивице пирамиде нагнуте су према равни основе под углом β . Наћи полупречник лопте.
3. Наћи све целе бројеве x , такве да је $\log_2(x^2 - 4x - 1)$ цео број.
4. Доказати да важи: $\sin 20^\circ \sin 40^\circ \sin 80^\circ = \frac{\sqrt{3}}{8}$.
5. Доказати да за $p \geq 0$ важи неједнакост

$$(2003^p)^1 - 2003^p + (2003^{2p})^1 - 2003^{2p} + \dots + (2003^{2003p})^1 - 2003^{2003p} \leq 2003.$$

Време за рад 180 минута.
Задатке детаљно образложити.

Министарство просвете и спорта Републике Србије
Друштво математичара Србије

ОКРУЖНО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

01.03.2003.

Четврти разред – Б категорија

1. Израчунати $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2}\right) \left(1 + \frac{1}{2^2}\right) \left(1 + \frac{1}{2^4}\right) \left(1 + \frac{1}{2^8}\right) \dots \left(1 + \frac{1}{2^{2^n}}\right)$.
2. Доказати да функција $f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^2 - 4}$, $x \in \mathbb{R} \setminus \{-2, 2\}$, не узима вредности између $\frac{1}{4}$ и 1.
3. Наћи све аритметичке прогресије код којих је однос збира првих n чланова и збира следећих $2n$ чланова ($n \in \mathbb{N}$) константа независна од n .
4. Доказати да једначина $ax^3 + bx^2 - 1 = 0$, $a, b \in \mathbb{R}$, $a > 0$ има тачно једно позитивно решење.
5. Одредити висину ваљка максималне запремине уписаног у лопту полупречника $\sqrt{3}$.

Време за рад 180 минута.
Задатке детаљно образложити.